

HR DUITSE BANK PROMOOT ONDERNEMERSCHAPSONDERWIJS

Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), een grote Duitse investeringsbank, probeert de ontwikkeling van een studie ondernemerschap aan Duitse universiteiten te stimuleren en heeft daartoe diverse leerstoelen gefinancierd. Zo wil KfW een ondernemerscultuur bevorderen, want zonder een dergelijke cultuur zal Duitsland grote economische ontwikkelingen aan zich voorbij zien gaan.

Een bestaan als ondernemer is in Duitsland onder jonge afgestudeerden niet erg populair. De meeste mensen met een universitaire opleiding in Duitsland gaan in loondienst of als ambtenaar werken. Tijdens de *boom* van de nieuwe economie eind jaren negentig werden er wel veel bedrijven opgericht door studenten. Toen dit jonge ondernemerschap het een paar jaar later zwaar te verduren kreeg, beseften veel jonge ondernemers dat creativiteit en technische kennis alleen niet voldoende waren. Wat ze nodig hadden, was systematische en professionele training in zakelijke knowhow om ze goed voor te bereiden op het leiden van een bedrijf.

INITIATIEF VAN KfW

Toen KfW in 1998 in samenwerking met het ministerie van economische zaken besloot een leerstoel voor het oprichten van nieuwe bedrijven in te stellen aan de European Business School in Oestrich-Winkel, bestond er in Duitsland nog niet een dergelijke leerstoel. Het kostte veel tijd en moeite om universiteiten te overtuigen van het nut van dergelijke leerstoelen, maar uiteindelijk had KfW na drie jaar vier partners gevonden: de European Business School, de Technische Universität München, de Handelshochschule Leipzig en de universiteit van Magdeburg.

KfW financiert de leerstoelen voor een periode van vijf tot tien jaar. De universiteiten hebben zich ertoe verplicht de leerstoelen daarna zelf in stand te houden.

In vijf jaar tijd zijn er maar liefst veertig leerstoelen voor ondernemerschap ingesteld en er zijn nog meer gepland. Dit is vooral te danken aan de grote betrokkenheid van ondernemingen en stichtingen, maar ook aan het ministerie van economische zaken. KfW wil zich ook in de toekomst hiervoor blijven inzetten.

UITDAGINGEN

Op het gebied van onderwijs in ondernemerschap is in een paar jaar tijd dus al veel bereikt, maar er moet nog veel gebeuren. Internationaal gezien doet Duitsland het niet goed wat het overbrengen van kennis en vaardigheden op het gebied van het oprichten van nieuwe ondernemingen betreft. Met name het onderwijs in economie en bedrijfskunde op scholen is onder de maat. In de toekomst zal het niet langer voldoende zijn om het onderwijs in ondernemerschap pas op universiteitsniveau te beginnen en middelbare scholen zullen het onderwerp ook in hun lesprogramma moeten opnemen.

AANBEVELINGEN

1. Een effectief hoogleraarschap in ondernemerschapsonderwijs vereist een minimum aan materiaal en personeel.
2. Onderwijs in ondernemerschap dat zich beperkt tot economie voldoet niet aan de eisen van onderzoek naar ondernemerschap of aan die van ondernemerschap in de praktijk. De interdisciplinaire samenwerking van docenten uit verschillende vakgebieden wordt aanbevolen, evenals een algemene discussie over de optimale timing en inhoud van ondernemerschapsonderwijs aan universiteiten.
3. Met het oog op het opstellen van studieprogramma's en de interdisciplinaire samenwerking dient het onderwijs in modules georganiseerd te worden en een vaste plek te krijgen in het onderwijsprogramma. Hierdoor kunnen ook studenten van buiten de economische faculteit bereikt worden.
4. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven moeten betrokken zijn bij het onderwijsproces. Vernieuwende onderwijsmethoden zoals werkgroepen voor het opstellen van ondernemingsplannen, ondernemingsspellen en casestudies moeten ook worden toegepast.
5. De onderzoeksactiviteiten van de leerstoelen moeten worden uitgebreid, bijvoorbeeld via door derden gefinancierde projecten.
6. Een uitgebreid en goed werkend netwerk van alumni is noodzakelijk. Contacten met oud-studenten moeten worden gestimuleerd. Deze kunnen zeer waardevol zijn voor de hoogleraren omdat alumni een belangrijke resource zijn voor universiteiten.

BRON: *HIGHER EDUCATION IN EUROPE*,
VOL. XXIX, NR. 2, JULI 2004.